

construcció del Palau Episcopal de Girona"; Lluís Prats: "El sepulcro de Bernat de Pau, obispo de Girona (1436-1457)"; Joan Molina: "Relacions i intercanvis artístics entre Girona i el Rosselló a la segona meitat del segle XV"; Josep Casas, Josep M. Llorens: "Un camp militar medieval a Viladamat".

Dins l'apartat d'Història Local remarquem els 4 treballs dels estudiosos: Josep Canal, Eduard Canal, Josep M. Nolla, Jordi Sagrera: "Història urbana de la primera expansió meridional (segles XI i XII)"; Carles Fochs, Josep Canal: "La cellera fortificada de Sant Feliu de Pallerols (segle XIV)"; Antoni Pladevall i Font: "Privilegis reials de constitució del règim municipal de la vila i vall d'Amer"; i Josep Maria Gregori: "Jaume Castelló, un cantor de la capella reial de Joan II present en el setge de la Força de Girona del 1462".

Pel que fa a l'apartat d'Història de l'Església cal fer esment dels 7 treballs dels estudiosos Gabriel Roura i Güibas: "El sermó en honor de Sant Feliu de Girona"; Narcís M. Amich i Raurich: "El culte a Sant Feliu de Girona en els llibres litúrgics hispànics d'època visigòtica (segles VI-VII)"; Josep M. Marquès i Planagumà: "Confraries medievals del Bisbat de Girona", Albert Riera i Pairó, Anna M. Puig i Griessenberger: "Emplaçament de l'orde dels dominics en l'ambient urbà baix medieval de Castelló d'Empúries. El primer convent"; Antoni Pladevall i Font: "Arnau i Bertran de Mont-rodon, dos grans bisbes gironins del segle XIV"; Narcís Soler i Masferrer: "El bisbe Andreu Bertran i el Palau Episcopal de Girona"; i Meritxell Vinaixa i Planas: "Pere Ponç de Vic, efímer organista de la Seu de Girona el 1473".

Finalment esmentar, dins l'apartat de Recerca d'Arxius, els 3 treballs dels estudiosos: Ramon Alberch i Fugueras: "Arxius i arxivística a les comarques gironines"; Sílvia Planas i Marcé: "Alguns documents sobre jueus de Girona"; i Josep Clara i Tibau: "L'ofici a Carlemany dins el breuari de 1339".

Felicitem l'Institut d'Estudis Gironins per organitzar aquest homenatge i haver assolit una tan alta participació d'assistents i a la vegada una aportació historiogràfica tan destacable per a la història de les comarques gironines i, per extensió, de Catalunya.

J.-F. C. F.

* * *

INFORMACIÓ

L'Institut d'Estudis Catalans ha convocat el *LXV Cartell de Premis i Borses d'Estudi*, entre els quals destaquem el "Premi Josep Puig i Cadafalch", ofert al millor treball d'investigació o tesi doctoral sobre arqueologia o història de l'art de les terres catalanes: el "Premi Massó i Torrents", ofert al millor treball d'investigació o tesi doctoral sobre la literatura catalana medieval, tots dos amb una dotació de cinc-cents mil pessetes; així com la convocatòria, per primera vegada, de la "Borsa d'Estudis Abelard Fàbrega", que s'ofereix, en aquesta primera convocatòria, a l'elaboració d'un treball sobre un tema propi de les societats filials de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans. L'import d'aquesta Borsa és de cinc-cents mil pessetes. Per a més informació adreceu-vos a la secretaria de l'Institut d'Estudis Catalans.

* * *

Els propers dies 26, 27 i 28 de juny de 1995 es portarà a terme, organitzada per l'Institut d'Estudis Medievals, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i l'Institut d'Estudis de la Cultura Medieval, de la Universitat de Barcelona, la *XXIII Setmana Internacional d'Estudis Medievals*, que tractarà sobre el tema: "El temps a l'edat mitjana: festa, oci i treball". La sessió del dia 26, que es portarà a terme a l'Auditorium "Valls i Taberner" de l'antiga seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, desenvoluparà el tema del *Treball*, amb les següents lliçons: "El trabajo campesino" (José Angel García de Cortazar), "El trabajo urbano" (Paulino Iradiel), "El trabajo eclesiástico" (José Sánchez Herrero). Les sessions dels dies 27 i 28, que es desenvoluparan a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona (Edifici Central), tractaran els temes: *L'Oci*: "La cultura del ocio" (Nilda Guglielmi), "Los juegos" (Manuel Riu), "La vivencia del tiempo en la sociedad medieval" (Antonio Antelo) i *La Festa*: "Las fiestas religiosas y populares" (Salvador Claramunt) i "Las fiestas caballerescas" (Aurora Egido). Les conclusions aniran a càrrec de José-Ramón Juliá Viñamata, que parlarà sobre "Realidad y alcance del tiempo en la Edad Media". Al finalitzar cada una de les sessions hi haurà una taula rodona amb un moderador, i l'últim dia es projectarà la pel·lícula *Andrej Rubliov* (1966), d'Andrej Tarkovski. Per a més informació adreceu-vos a: Departament d'Història Medieval, Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona: Torre B, planta 6 (Aurora Santiso), carrer Baldiri Reixac, s/n. 08028 Barcelona. Telèfon 333 34 66, extensió 3144. O bé a la Secretaria de la Presidència de la Divisió I, Universitat de Barcelona (Dolors Albert), Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08001 Barcelona. Telèfon 302 61 80. També, el primer dia de la Setmana, a l'antiga seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó: carrer dels Comtes de Barcelona, 2, 08002 Barcelona.

* * *

Des del passat 19 de maig, i fins al proper 25 de juny de 1995, es porta a terme, dins del *Festival de cultura nòrdica*, una mostra explicativa de les característiques històriques, estètiques i constructives de les esglésies de fusta noruegues de l'època medieval, a la Capella reial de Santa Agata, de Barcelona, en horari de dimarts a dissabte de 10 a 14 i de 16 a 20, i diumenges i festius de 10 a 14 hores.

* * *

La Fundació Santa Maria la Real - Centro de Estudios del Románico, d'Aguilar de Campoo (Palència), organitza aquest estiu els següents Cursos i Seminaris:

— Del 17 al 22 de juliol, el *Primer Curs d'Epigrafia Medieval*, on s'impartiran les següents lliçons: "La Epigrafía medieval y su papel en la comunicación al público" (Robert Fraveau), "Epigrafía clásica. Planteamientos tradicionales y nuevas orientaciones" (María Ruiz Trapero), "El método epigráfico. Las inscripciones visigóticas. Las inscripciones carolinas i las inscripciones góticas de los siglos XII i XIV" (Vicente García Lobo), "Las inscripciones góticas del siglo XV" (Encarnación Martín López) i "Epigrafía y Paleografía" (Tomás Martín Martínez). El Curs constarà també de classes pràctiques i col·loquis, així com una excursió facultativa a càrrec de la pròpia Fundació.

— Del 7 al 10 d'agost, el *IX Seminari sobre Història del Monacat*, dedicat en aquesta ocasió al tema "Los monjes soldados: los Templarios y otras Ordenes Militares". Al llarg de les sessions es parlarà sobre "Un tiempo de cruzada y guerra santa a finales del siglo XI" (José Angel García de Cortázar), "Las Ordenes Militares hispánicas: reglas y expansión geográfica" (Carlos de Ayala Martínez), "El proceso de disolución de los Templarios y su repercusión en Castilla" (Gonzalo Martínez Díaz), "Las primeras Ordenes Militares: Templarios y Hospitalarios" (Laureà Pagarolas i Sabaté), "La iconografía del cruzado i el milite en el arte medieval" (Manuel Núñez Rodríguez), "La arquitectura militar de los cruzados en Oriente" (Fernando Valdés Fernández), "La arquitectura de las Ordenes Militares en Castilla" (Javier Castán Lanasa) i "Las Ordenes Militares en la actualidad" (Juan de Echevarría y Gangoiti). Paral·lelament es portarà a terme un recorregut

pels llocs de tradició templera i hospitalera del Camí de Sant Jaume, en el seu tram burgalès i palentí, així com un dinar medieval en el refetó del Reial Monestir de San Zoilo, de Carrión de los Condes, acompanyat d'un recital de música tradicional amb instruments de l'època i una visita guiada al claustre i església del monestir.

– Del 29 d'agost a l'1 de setembre, un curs sobre *La Península Ibérica y el Mediterráneo durante los siglos XI y XII*, amb les següents sessions: "Las fuentes árabes de los siglos XI y XII" (María Jesús Viguera Molins), "Al-Andalus y el comercio mediterráneo en el siglo XI" (Rafael Azuar Ruiz), "El mercado en la España cristiana de los siglos XI y XII" (Pascual Martínez Sopena), "La ideología caballeresca y su aceptación por la monarquía castellano-leonesa" (Bonifacio Palacios Martín), "La política de Fernando I respecto a Roma y Cluny" (Iluminado Sanz Sancho), "Oriente y Occidente en el arte de la Península Ibérica" (Manuel Casamar Pérez), "La eboraría hispánica durante los siglos XI y XII" (Angela Franco Mata), "El islam del Algarbe durante los siglos XI y XII" (Manuela Marín Niño) i "El arte de las primeras taifas, una cuestión de cronología" (Fernando Valdés Fernández). Durant el Curs es portarà a terme una excursió a la vil·la romana de "La Olmeda" y a les esglésies romàniques de Carrión de los Condes.

– Del 4 al 8 de setembre, un curs teòric-pràctic de restauració, dedicat a *La consolidación de las pinturas murales*. El curs constarà de 35 hores i les classes tindran lloc, majoritàriament, a les esglésies de Valberzoso i Matamorisca, ambdues amb pintures murals de l'últim quart del segle XV. Hi haurà també classes teòric-pràctiques al taller de restauració de la Fundació Santa María la Real-Centro de Estudios del Románico, les quals es complementaran amb les següents conferències: "La pintura mural gòtica en el norte de la provincia de Palencia" (Pedro Luis Huerta), "El control ambiental en la conservación preventiva de pintura mural" (Juan Antonio Herráez) i "Materiales utilizados en la conservación de pinturas murales. Su análisis e identificación como fase previa para su consolidación" (Demetrio Gaspar Tebar).

– Del 18 al 21 de setembre, el *VII Curs de Cultura Medieval: Fiestas, juegos y espectáculos en la sociedad medieval*, el qual constarà de les següents sessions: "Estampas medievales murcianas. Desde la romántica caballeresca, caza y fiesta, a la predicación, procesión y romería" (Angel Luis Molina Molina), "Fiestas y espectáculo en el reino de Valencia: del caballero andante al moro juglar" (José Hinojosa Montalvo), "Fiestas, juegos y diversiones en la sociedad rural castellana a fines de la Edad Media" (Juan Carlos Martín Cea), "Las fiestas juglarescas en la España medieval" (Carlos Cid Priego), "Temas amatorios clásicos en los cofres de bodas del taller de los Embriachi" (Angela Franco Mata), "El ágape y el concepto de *decorum* en el arte medieval" (Manuel Núñez Rodríguez), "Canto gregoriano y tradición oral" (Ismael Fernández de la Cuesta) i "Juan Ruiz, poeta de las fiestas" (D. Colin Smith). Es poden presentar comunicacions relacionades amb el tema del curs, les quals es podran presentar dins les seccions de Història, Art i Cultura. Un dels dies es dedicarà a realitzar una visita a les esglésies de Perazancas de Ojeda, Moarves de Ojeda y Carrión de los Condes, així com al monestir de San Zoilo. Per a més informació referent a qualsevol dels cursos i seminaris, cal adreçar-se a: Secretaría de Cursos y Seminarios de la Fundació Santa María la Real-Centro de Estudios del Románico. Monasterio de Santa María la Real. 34800 Aguilar de Campoo (Palencia). Tel. (979) 125000 - 123353.

* * *

Els propers dies 17 a 21 de juliol de 1995, organitzat pel Departament d'Educació i Cultura del Govern de Navarra, es portarà a terme la *XXII Semana de Estudios Medievales de Estella*, que tindrà com a tema: "Tecnología y Sociedad: grandes obras públicas en la Europa medieval". El contingut de les sessions serà el següent: *Preses*: "Presas y azudes en la Baja Edad Media: antecedentes, problemas y soluciones" (Miguel Arenillas), "La regulación de los sistemas hidráulicos y su aprovechamiento agrícola: propuesta de un modelo (el Aguas Vivas)" (Juan F. Utrilla); *Ponts*: "Los puentes en la época medieval: técnicas de construcción" (Juan José Arenas), "Charité et ravaux publics: le financement des ponts per l'aumône au Moyen Age" (Jean Mesqui); *Catedrals*: "La restauración de la catedral de Pamplona" (Javier Sancho), "La fábrica de la catedral de Pamplona, ¿una obra pública?" (Eloísa Ramírez); *Ports*: "La ingeniería en los puertos de la Edad Media" (José Aguilar), "Puertos. Ciudades portuarias en la

Baja Edad Media en el Mediterráneo" (Jacqueline Hadziiossif); *Fortificacions*: "Entre la Arqueología y la Historia: los castillos y el poblamiento medieval del Reino de Granada" (Antonio Malpica), "El palacio islámico (su valor simbólico, político, social...)" (Felipe Maíllo); *Ciudades*: "Entre intervention et résistance: le rôle du privé dans les grands travaux urbains (l'Italie de la fin de Moyen Age)" (Elisabeth Crouzet-Pavan), "Mutación y permanencia: el plano de Zaragoza en la Edad Media" (Ramón Betrán). Al llarg de les sessions es faran un seguit de visites a la ciutat d'Estella, al Museu de Navarra (Pamplona) i a les esglésies d'Eunate i a Puente la Reina. Per a més informació adreceu-vos a: Dirección General de Cultura, Institución Príncipe de Viana. Cuesta Santo Domingo, s/n. 31001 Pamplona. Telèfon (948) 10 60 65.

* * *

La Universitat de Cantàbria i l'Ajuntament de Reinosa organitzen, el proper mes de juliol, els següents cursos monogràfics dedicats al Patrimoni Històric:

– Del 17 al 20 de juliol: *Teorías y manifestaciones en la restauración del patrimonio arquitectónico a finales del siglo XX*, amb les següents lliçons: "La restauración objetivada" (Antoni González), "La restauración integral" (Alfonso Jiménez), "La restauración y conservación de la arquitectura rural" (Eduardo Ruiz de la Riva), "La restauración analógica" (Antón González-Capitel); "Tendencias actuales de la restauración en España" (Javier Rivera).

– Del 26 al 29 de juliol: *Patrimonio histórico y medios de comunicación*, amb les següents lliçons: "El patrimonio histórico en los medios de comunicación: de la divulgación a la denuncia" (Pedro Corral), "Iniciativas sociales para la conservación del patrimonio histórico y su difusión en la prensa" (Angeles García), "Influencia de la prensa en el patrimonio histórico: el caso de Altamira" (Enrique de Alvaro), "Acción policial en defensa del patrimonio histórico y su reflejo en los medios de comunicación" (Marcial Pérez), "Patrimonio arqueológico submarino: un gran museo por descubrir" (Ignacio del Hierro), "El patrimonio museístico y su tratamiento en los medios de comunicación" (Rafael Sierra). Per a més informació adreceu-vos a: Ayuntamiento de Reinosa. Cursos de verano. Plaza de España, 5. 39200 Reinosa (Cantabria). Tel. (942) 750262 (de 9 a 14 h.).

* * *

NOTÍCIES

El passat dia 19 de maig ens vàrem poder assabentar, pel diari Avui, de la celebració, durant cinc divendres consecutius (des del 19 de maig fins al 16 de juny), a les 9 del vespre, a l'església romànica de Sant Pau del Camp (carrer Sant Pau, 101), del Primer Festival de Música de Cambra de Sant Pau del Camp. El cert és que aquesta parròquia barcelonina i la Fundació Barcelona han emprès una iniciativa musical a partir de la creació d'una orquestra de cambra pròpia que portarà el nom de l'antic monestir benedictí. De ben segur que aquesta iniciativa, a més dels seus aspectes lúdics, donarà més projecció ciutadana a un monument prou desconegut de molts barcelonins. Per altra banda aquest fet es produeix en un moment en què ja s'ha convocat un concurs de restauració i consolidació de l'edifici, que tindrà un pressupost d'uns 60 milions de pessetes. Aquest concurs és per a arquitectes menors de quaranta anys i el convoquen conjuntament la Generalitat i el Col·legi d'Arquitectes. El mes de setembre s'ha de pronunciar el veredict de la segona fase del concurs, i immediatament es contractaran les obres.

* * *